

कृषि विषयक संदेश

- सलग सोयाबीनमध्ये शाखीय वाढीसाठी फुलोरा व शेंगा भरण्याच्या अवस्थेमध्ये १५ पीपीएम जिब्रेलिक अॅसिडची म्हणजेच ८.३ ग्रॅम जिब्रेलिक आम्ल (९०% क्रियाशील घटक) प्रति हेक्टर ५०० लिटर पाण्यामध्ये मिसळून फवारणी करावी.
- सोयाबीन पिक फुलोरा अवस्थेत येत असल्यास २ टक्के युरियाची (२०० ग्राम युरिया १० लिटर पाण्यात) फवारणी करावी.
- कपाशीचे पिक फुलोरा अवस्थेत असताना कपाशीवर २ टक्के युरिया किंवा २ टक्के डीएपी (२०० ग्राम १० लिटर पाण्यात) किंवा १९:१९:१९ (५० ग्राम १० लिटर पाण्यात) ४५ व्या व ६५ व्या दिवशी फवारणी करावी. तसेच फुलोरा अवस्थेत ०:५२:३४ (४० ग्राम १० लिटर पाण्यात) फवारणी करावी.
- शेतकरी बंधूंनी मुख्यतः कपाशी किंवा इतर कोणत्याही पिकामध्ये ग्लायफोसेट घटक असलेले तणनाशक फवारू नये. या तणनाशकाचा विपरीत परिणाम कपाशी पिकावर दिसत असून त्यामुळे कपाशीची वरील पाने पिवळी किंवा कोकडलेली दिसत असून कपाशीचे झाड वाळत असल्याचे आढळून येत आहे.
- कोणत्याही पिकावर तणनाशकाचा विपरीत परिणाम दिसून येत असल्यास तात्काळ पिकावर १% युरियाची (१०० ग्राम युरिया १० लिटर पाण्यात) फवारणी करावी.

किडी:

- कापूस पिकातील गुलाबी बोंडअळीच्या व्यवस्थापनासाठी कपाशीला पात्या लागण्यास सुरुवात झाल्यानंतर पिकामध्ये टेहाळणीसाठी एकरी २ फेरोमोन सापळे याप्रमाणे लावणे, वेष्टनावरील सुचणे नुसार विशिष्ट कलावधीत वड्या (लुर) बदलाव्या व दर आठवड्याने पतंग मोजून नष्ट करावे. कपाशीला पात्या आल्यानंतर ७ ते ८ वेळा पिकामध्ये दर १० दिवसानंतर ट्रायकोग्रामा बॅकट्री या परोपजीवी मित्रकीटक असलेले ट्रायकोकार्ड एकरी ३ कार्डे कपाशीच्या शेतामध्ये सोडवित. फुलोरा अवस्थेत दर आठवड्याने गुलाबी बोंडअळीग्रस्त डोमकळ्या शोधून नष्ट कराव्यात. फुले व बोंड धरण्याच्या अवस्थेत ५ टक्के निंबोळी अर्क किंवा अझॅडीरेक्टिन ३०० पी.पी.एम. ५० मी.ली. किंवा वातावरणात पुरेशी आर्द्रता असतांना बिन्हेरिया बॅसीयाणा १.१५ टक्के डब्ल्यु. पी. ५० ग्रॅम प्रति १० लीटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी. तसेच ५ ते १० टक्के प्रादुर्भावग्रस्त फुले (डोमकळ्या)/पात्या/बोंडे आढळल्यास थायोडीकार्ब ७५ टक्के डब्ल्यु. पी. २० ग्रॅम किंवा क्वीनोलफॉस २० टक्के ए.एफ. २५ मिलि किंवा सायपरमेथ्रिन १० टक्के प्रवाही ७.६ मिलि किंवा क्लोरांट्रानिलिप्रोल ९.३ टक्के + लॅमडा सायहलोथ्रिन ४.६ टक्के झेड.सी. @ ५ मिलि किंवा डेल्टामेथ्रिन १ टक्के + ट्रायझोफोस ३५ टक्के प्रवाही १० ते १२.५ मिलि किंवा क्लोरपायरीफोस + सायपरमेथ्रिन ५ टक्के @ १० मिलि वरीलपैकी कुठलेही एक कीटकनाशक १० लीटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी.

- कापूस पिकातील रस शोषण (उदा. फुलकिडे, तुडतुडे, पांढरी माशी, मावा ई.) किडीच्या व्यवस्थापनासाठी शिफारशीपेक्षा नत्र खताचा वापर टाळावा. पिवळ्या पत्र्याचे चिकट सापळे शेतमध्ये लावावेत. पिवळ्या रंगामुळे त्यावर पांढर्या माश्या आकर्षित होतात आणि त्यावर लावलेल्या ग्रीस किंवा तेलामुळे तिथे चिपकतात. रस शोषक किडीवर उपजिविका करणारे मित्रकीटक उदा. सिरफिड माशी , कातीन, ढालकिडे, क्रायसोपा, अँनॅयसीस प्रजातीचा परोपजीवी कीटक ई. संख्या पुरेशी आढळून आल्यास रसायनिक कीटकनाशकांचा वापर टाळावा. ५ टक्के निंबोळी अर्क किंवा अझॅडीरेक्टिन ३०० पीपीएम निमतेल बेस डब्ल्यु.एस. सी. ५० मिलि किंवा अझॅडीरेक्टिन ५ टक्के ५ मिलि किंवा पांढर्याक माशीच्या व्यवस्थापनाकरिता व्हार्टिसिलियम लेक्नी ५० ग्रॅम १० लीटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी. वरील सर्व उपाय करून किडींनी आर्थिक नुकसानीची पातळी गाठल्यास अँसीटामिप्रिड २० टक्के एस.पी. १ ग्रॅम किंवा बुप्रोफेजीन २५ टक्के प्रवाही २० मी.ली. किंवा फिप्रोनिल ५ टक्के प्रवाही ३० मिलि किंवा थायामेथोक्झाम २५ टक्के डब्ल्यु.जी. २ ग्रॅम किंवा फ्लोनिकामाइड ५० टक्के डब्ल्यु.जी. ३ ग्रॅम किंवा इमिडाक्लोप्रिड १७.८ टक्के प्रवाही २ मि.ली. किंवा क्लोरपायरीफॉस ५० टक्के + सायपरमेथ्रिन ५ टक्के प्रवाही २० मि.ली. वरीलपैकी कुठल्याही एका कीटकनाशकाची प्रति १० लीटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी.
- सोयाबीन पिकामध्ये पिवळा मोझाक व्हायरस हा रोग येण्याची संभाव्यता जास्त असल्यामुळे पांढर्या माशीचा तसेच मावा तुडतुडे यांचा प्रादुर्भाव दिसल्यास त्यांचा बंदोबस्त करण्यासाठी पिवळे चिकट सापळे १५ x ३० से.मी. आकाराचे किंवा तत्सम आकाराचे ६४ प्रती एकर याप्रमाणे लावावेत. तसेच ५ टक्के निंबोळी अर्काची फवारणी करावी.
- सोयाबीन पिकामध्ये उंटअळी व तंबाखूची पाने खाणारी अळीच्या व्यवस्थापनाकरिता लेबल क्लेम शिफारशीत इंडोक्झाकार्ब १५.८ ई.सी. @ ६.७ मिलि प्रती १० लीटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी. खोडमाशी, चक्रभुंगा व उंटअळीच्या व्यवस्थापनाकरिता थायामेथोक्झाम १२.६ टक्के अधिक लॅम्बडा सायह्यालोथ्रिन ९.५ टक्के झे.सी. @ २.५ मिलि किंवा क्लोरांट्रानीलिप्रोल १८.५ एस.सी. @ ३ मिलि प्रती १० लीटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी.
- ❖ निरोगी आरोग्यासाठी शरीराला योग्य त्या प्रमाणात पोषक तत्वे मिळणे आवश्यक आहे यासाठी आपला आहार संतुलित असावा. आहारात ऊर्जा, प्रथिने, कार्बोदके, जीवनसत्वे, खनिजपदार्थ यांचे प्रमाण शरीराच्या आवश्यकतेनुसार असावे. दैनंदिन आहारात ४०% धान्य/ डाळी/ कडधान्य, दूध व दुग्धजन्य पदार्थ तर ५% तूप , तेल, साखर किंवा मीठ याचा समावेश असावा. जेणेकरून यामधून शरीरस आवश्यक सर्व पोषक घटक योग्यप्रमाणात मिळून, शारीरिक व मानसिक आरोग्य सुदृढ राहण्यास सहकार्य होईल.